

NOBEL
PEACE
CENTER

ÅRSMELDING 2018

” *The only prize that will restore a normal life between our people and our friends is justice and protection.*

Nadia Murad

” *Only the fight against impunity can break the spiral of violence. It is to all victims of sexual violence across the world that I dedicate this prize. Taking action means saying ‘no’ to indifference.*

Denis Mukwege

Innhold

Innhold	2
Direktøren har ordet	3
Kort fortalt	4
Utstillinger	6
Formidling	13
Hvem bryr seg?	15
Arrangementer	16
Låta som forandret verden	18
En sniktitt på 2019	19
Våre sponsorer	20

Direktøren har ordet

2018 var et år med høy aktivitet på Nobels Fredssenter. Vi har vist flere utstillinger som på hver sin måte har bidratt til å sette noen av vår tids største og viktigste spørsmål på dagsorden: Den prangende dokumentasjonen av livet til de aller rikeste i *Generation Wealth* er et brutalt vitnesbyrd om den voksende ulikheten i verden. Fotoutstillingen *Fortell verden om oss* viser hvordan menneskerettighetene, 70 år etter at de ble vedtatt, fortsatt brytes over hele verden. Og i fjorårets fredsprisutstilling om ICAN satte vi fokus på aktivisme og nedrustning.

Med arrangementer som *Låta som forandret verden* og en musikalsk og politisk samtale med Pink Floyd-legenden Roger Waters, har vi også trukket helt nye publikumsgrupper til senteret. Å få ta med seg vårt nyutviklede konsept *Låta som forandret verden* til London i forbindelse med tenningen av den norske julegrana i desember, var en honnør både til senterets arbeid og til fredsprisens betydning. Både gjennom dette arrangementet og gjennom å bringe våre utstillinger til utlandet, skrive kronikker, holde foredrag og delta i den internasjonale ungdomssatsingen Telenor Youth Forum, har vi bidratt til å sette et fredspris-avtrykk på mange ulike arenaer både i inn- og utland gjennom hele 2018.

Nytt av året var satsingen Oslo Peace Days. Sammen med våre partnere Oslo kommune, Universitetet i Oslo og Det Norske Nobelinstitutt skapte vi en felles ramme rundt alle freds- og menneskerettighetsmarkeringene i Oslo fra 5. til 12. desember. Til sammen 25 arrangementer ble avholdt og hele byen ble invitert til å være med. Vi ser frem til å videreutvikle Oslo Peace Days i 2019.

Selve prisutdelingen 10. desember er alltid et høydepunkt. Og da vi i år kunne ta imot en prisvinner som har vært favoritt i en årrekke, var ikke gleden noe mindre enn vanlig. Denis Mukwege mottok prisen sammen med Nadia Murad, som har blitt en stemme for alle verdens ofre for seksuell vold i krig. Fredsprisen 2018 satte et sårt tiltrengt søkelys på seksuell vold som strategisk og brutalt krigsvåpen. Nå etter festtalene i desember har vi en viktig oppgave i å få dette søkelyset til å fortsette å skinne. Det skal vi få til, takket være våre engasjerte besøkende, våre kunnskapsrike og dedikerte ansatte, våre støttespillere Oslo kommune og Norad og våre faste partnere Hydro, Telenor, ABB og Kulturdepartementet.

Tusen takk for innsatsen!

Liv Tørrer, direktør

Foto: Erik M. Sundt

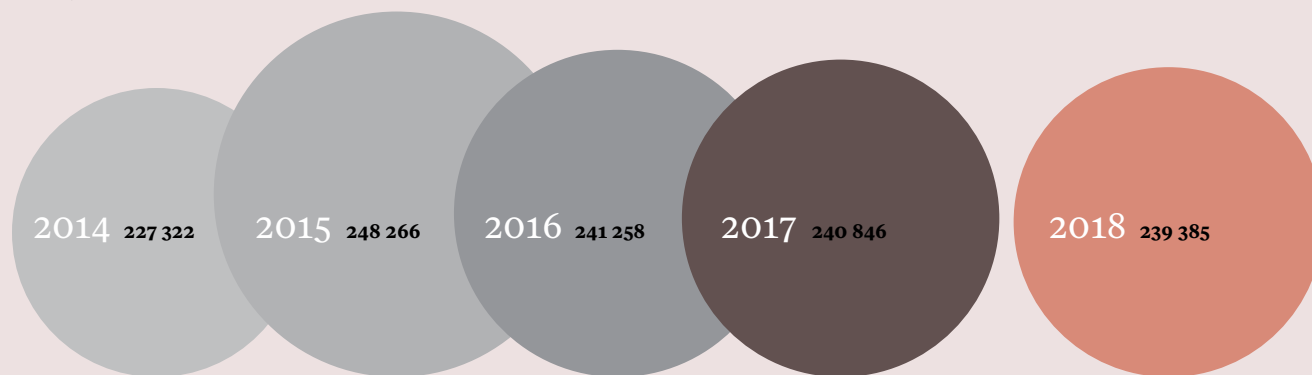
Kort fortalt

I 2018 hadde Nobels Fredssenter 239 385 besøkende. Dette er 1 % færre enn i 2017 (240 845). 131 216 av de som var innom, kjøpte billett – dette er 2 % flere enn i 2017. Barn, skoleelever og studenter utgjør omlag en tredel av de besøkende.

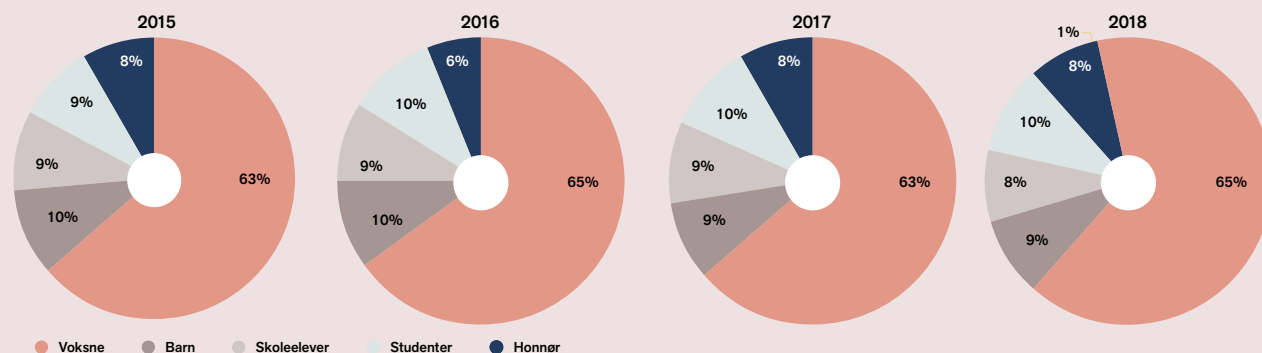
513 skolegrupper deltok på ulike undervisningsopplegg, og det ble holdt 466 omvisninger for voksne.

I 2018 var senteret åpent for ordinært publikum 323 dager. 7 av disse dagene var det gratis adgang for publikum. Skolegrupper betaler ikke adgangsbillett, men kr 600 pr gruppe. Arrangementsprogrammet (debatter, konserter, utstillingsåpninger) er gratis for publikum.

Besøkstall:

Hvem er de besøkende?

Dette sier de besøkende:

« This is a stop that may not be entertaining, but it will make your vacation worthwhile.»

«Strikingly beautiful, incredibly tasteful and very moving 'candle-lit' walk-through interactive display of each and every recipient who has received the Nobel Prize for Peace.»

«It was hard hitting and should be a wake-up call to everyone.»

«Have a look at the museum shop once you finish the museum! It's filled with all sorts of wonderful things, from ethically and environmentally friendly-made jewellery, toys and cutlery/kitchen ware to books written by the laureates.»

«I wasn't expecting much from a museum that focused on just one category of the Nobel Prizes, but I'm glad that I was proven wrong. Not only does the museum explain and discuss the history of the prize, but also uses part of the exhibition to remind people that there is still a lot to be done in helping achieve peace around the world, and to learn from past mistakes.»

«The cruelty that humans are capable of doing to each other is always on display here, as is the hope of those brave souls who stand up to tyrants and bullies.»

Utstillinger

7 utstillinger inne på Nobels Fredssenter
2 verk på Fredsveggen utenfor
2 utstillinger i utlandet
1 utstilling annet sted i Norge

Kroppen som slagmark

Fredsprisutstillingen 2018 fikk navnet *Kroppen som slagmark* og handlet om hvordan seksuell vold brukes, og har blitt brukt, som våpen i krig verden over.

-Volden er i mange tilfeller så brutal at den nesten er umulig å formidle gjennom dokumentarfoto, sier Cristina de Middel, den spanske fotografen som laget utstillingen i samarbeid med Nobels Fredssenter. Hun valgte å tolke temaet gjennom en serie arrangerte fotografier: En machete stukket tvers gjennom kjernen av en halv papaya. Små lekesoldater på en naken rygg. En kvinne og et barn med målskiver på de hvite kjolene. Ved siden av bildene kunne publikum lese historier fra kvinner, menn og barn som har vært utsatt for seksuell vold i krig og konfliktområder verden over.

Den spanske fotografen møtte også begge fredsprisvinnerne. Denis Mukwege, den kongolesiske legen som har hjulpet tusenvis av ofre for seksuell vold, ble fotografert på sykehuset han driver øst i Kongo. Den irakiske jesidikvinnen Nadia Murad, som selv er en overlevende etter seksuell vold, ble fotografert på et hotell i Paris. Etter at hun klarte å rømme etter flere måneder i fangenskap hos IS, bruker hun all sin tid på å fortelle sin historie i håp om å kunne hjelpe jentene og kvinnene som fortsatt er fanget.

Fredsprisutstillingen 2018 ble realisert i samarbeid med Norad og er støttet av Oslo kommune.

Utstillingsperiode:

11. desember 2018 – 25. november 2019

Antall besøkende i 2018:

8 505

Foto: Johannes Grønseth / Nobels Fredssenter

Foto: Cristina de Middel / Magnum Photos for Nobels Fredssenter

Foto: © Bruno Morais

Fortell verden om oss

I 2001, mens borgerkrigen raste for fullt, var den norske fotografen Rune Eraker inne i et av Colombias mest beryktede fengsler. Han skulle fotografere forholdene for politiske fanger, men ble godt passet på av vaktene. Idet vakten snur seg bort noen sekunder klarer Eraker å ta bilde av en fange på isolat. Fangen strekker hånda ut gjennom gitteret og gir den fremmede fotografen en krøllete lapp. På lappen står det: «Fortell verden om oss». Den lappen var kimen til det som 17 år senere ble en utstilling på Nobels Fredssenter.

-Oppfordringen jeg fikk fra den fangen i Colombia har gnaget meg i mange år, sier Rune Eraker. -Jeg har følt et sterkt behov for å fortelle om de menneskene som råtner i fengsler rundt omkring, og som blir glemt av en hel verden.

Rune Eraker har fotografert i 18 land over hele verden til utstillingen. Han har fått tilgang til strengt bevoktede fengsler i Latin-Amerika, Asia, Afrika, USA – og Norge. Han har møtt mennesker som er tvunget i eksil, som Edward Snowden og Dalai Lama. Han har fulgt kvinner i Latin-Amerika som blir fengslet etter abort, homofile som må leve i skjul i Russland og unge jenter i Nairobi som er utsatt for voldtekt og brutale overgrep. Felles for alle som er fotografert til utstillingen, er at de har blitt berøvet sin frihet, samtidig som de kjemper for å bevare verdigheten.

Fortell verden om oss ble vist i forbindelse med at det var 70 år siden FNs menneskerettighetserklæring ble vedtatt. Amnesty International, som har bistått i arbeidet med utstillingen, mottok selv Nobels fredspris i 1977 for sitt arbeid for å fremme menneskerettighetene.

Utstillingsperiode:

14. september 2018 – 17. mars 2019

Antall besøkende i 2018:

52 241

Foto: Johannes Granseth / Nobels Fredssenter

Foto: Johannes Granseth / Nobels Fredssenter

Generation Wealth

Nobels Fredssenter var det første visningsstedet i Europa for utstillingen *Generation Wealth*. Den prisbelønte filmskaperen og fotografen Lauren Greenfield har arbeidet med prosjektet i en årrekke, og skapt en iøynefallende og brutal fremstilling av menneskenes jakt på rikdom, skjønnhet og berømmelse.

Hun vokste selv opp i et middelklasse miljø i Los Angeles og begynte å fotografere sitt eget nærmiljø på 1990-tallet, med overdådige Hollywood-fester, dyre bilder og designervesker. Etterhvert oppdaget hun hvordan ønsket om penger, kjendisstatus, skjønnhet og seksuell kapital har blitt en altoppslukende besettelse for folk i alle aldre, sosiale lag og på tvers av landegrenser.

-*Generation Wealth* handler ikke om de rike, den handler om vårt ønske om å være rike, og behovet vi har for å vise fram rikdommen vår, enten vi har den eller ikke, sier Lauren Greenfield.

Fotoutstillingen ble for første gang vist på det prestisjetunge Annenberg Space for Photography i Los Angeles. Etter visningen i Oslo reiste utstillingen videre til Fotomuseum den Haag, Deichtorhallen Hamburg og Louisiana kunstmuseum.

Utstillingsperiode:

13. februar – 21. august 2018

Antall besøkende i perioden:

154 471

Foto: Johannes Grønseth / Nobels Fredssenter

Foto: Johannes Grønseth / Nobels Fredssenter

Fredsveggen

Sommeren 2015 ble det 60 meter lange byggegjerdet som skjuler tomten til det nye Nasjonalmuseet omgjort til en arena for samtidskunst. Siden da har Nobels Fredssenter, i samarbeid med byggherren Statsbygg, vist fem ulike utstillinger og verk på veggen.

På en godværsdag passerer 80 000 mennesker over Rådhusplassen, og ved å ta i bruk byggegjerdet som utstillingsarena, nådde Fredssenteret ut til et stort publikum.

Den siste utstillingen som ble vist før veggen ble tatt ned, var *What is Home?* – en fotoutstilling om ungdom og tilhørighet laget i samarbeid med National Geographic. Den viste hva unge flyktninger og ungdom som bor i Norge og Hellas forbinder med et hjem. I løpet av seks måneder i 2017 deltok ungdommene på foto-workshops i regi av National Geographic i Oslo, Bergen, Trondheim og Aten. Bildene de tok ble stilt ut sammen med bilder tatt av National Geographics egne fotografer Lynn Johnson, Andrea Bruce, Pete Muller og Marcus Bleasdale.

Fra oktober 2017 til april 2018 kunne publikum se fotografier av murer på Fredsveggen. Utstillingen *WALLonWALL*, med bilder av den tyske fotografen Kai Wiedenhöfer, viste panoramabilder av murer som er satt opp rundt i verden for å skille land og folkegrupper. Utstillingen ble første gang vist på restene av Berlinmuren i 2013.

Utstillingsperiode *What is Home?*:

3. mai–17. september 2018

Utstillingsperiode *WALLonWALL*:

13. oktober 2017–23. april 2018

Foto: Kai Wiedenhöfer

Murer på veggen. Utstillingen *WALLonWALL* viste fotografier av grensemurer verden over, tatt av den tyske fotografen Kai Wiedenhöfer.

Foto: Johannes Granseth / Nobels Fredssenter

Utstillingen *What is Home?* består av bilder tatt av ungdommer som deltok på workshops med National Geographic.

Andre utstillinger

Foto: Njål Friseth / Nobels Fredssenter

Ban the Bomb

Fredsprisutstillingen 2017 var både en virkelig-hetsnær fortelling om dagens atomtrussel og en hyllest til årets fredsprisvinner, ICAN. Fotoserien *Fallout* av årets fredsprisfotograf Sim Chi Yin viste hvordan dagens atomtrussel er synlig tilstede i landskapet i to av verdens største atommakter: Nord-Korea og USA.

I utstillingen ble det også vist historiske bilder og vitnesbyrd fra da atombombene rammet Hiroshima og Nagasaki i 1945. Midt i utstillingen sto en monter med personlige eiendeler som tilhørte noen av ofrene for bombene. Gjenstandene var lånt ut fra tre museer i Japan, og ble stilt ut i Europa for første gang. Deler av utstillingen ble vist i Cortona, Italia og i Singapore. Utstillingen fikk støtte fra Oslo kommune.

Utstillingsperiode:

11. desember 2017–25. november 2018

Besøkende i perioden:

234 626

Foto: Inne Pedersen / Nobels Fredssenter

Take the Ball – Hit the Goals

Sommeren 2018 ble en utstilling om FNs bærekraftsmål vist i senterets ankomsthall. Sentralt i utstillingen sto bærekraftsballen som ble signert av statsminister Erna Solberg og FNs generalsekretær António Guterres ved åpningen av utstillingen. Hensikten med utstillingen var å vise hvordan arbeidet for å nå bærekraftsmålene henger tett sammen med arbeidet for å skape en mer fredelig verden.

I utstillingen kunne publikum selv forsøke å sparke ballen i mål – og vise at de vil gjøre en innsats for å nå bærekraftsmålene.

Utstillingen var laget av Nobels Fredssenter i samarbeid med Utenriksdepartementet.

Utstillingsperiode:

19. juni–28. august 2018

Besøkende i perioden:

87 310

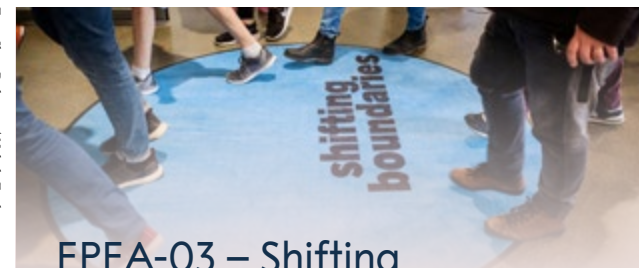

Foto: Johannes Gramseth / Nobels Fredssenter

EPEA-03 – Shifting Boundaries

EPEA (The European Photo Exhibition Award) er et europeisk samarbeidsprosjekt som har som mål å løfte frem aktuelle temaer gjennom unge, lovende fotografer. I 2017 og 2018 var Nobels Fredssenter for tredje gang visningssted for denne utstillingen i Norge. Tolv europeiske fotografer var valgt ut til å tolke temaet «Shifting Boundaries». Resultatet ble en utstilling som viste hvordan grenser utfordres i et Europa i endring, og fotografiene som var med utforsket både fysiske, geografiske, psykologiske og teknologiske grenser.

Bak EPEA står stiftelsen Fritt Ord i Norge, Körber-Stiftung i Tyskland, Fondation Calouste Gulbenkian – Délégation en France i Portugal og Fondazione Banca del Monte di Lucca i Italia. Utstillingen ble vist i Paris, Lucca og Hamburg før den kom til Norge.

Utstillingsperiode:

15. september 2017–25. januar 2018

Besøkende i perioden:

59 830

Faste utstillinger

Nobels Fredssenters faste utstillinger forteller historien om Alfred Nobel, Nobels fredspris og alle fredsprisvinnerne.

Fredsskyen, i taket i senterets ankomsthall, er det første som møter de besøkende. Installasjonen med bilder av alle fredsprisvinnerne er en hyllest til de unike menneskene og organisasjonene som har blitt tildelt Nobels fredspris siden 1901.

Nobels hage omtales ofte som selve hjertet i Nobels Fredssenter. Her presenteres alle fredsprisvinnerne på hver sin skjerm, omgitt av tusen lys. Den nye fredsprisvinneren får sin skjerm «avduket» allerede samme dag som prisen annonseres i begynnelsen av oktober. Hvert 15. minutt kan publikum høre autentiske opptak fra Nobelseremonien hvor én fredsprisvinner omtaler én eller flere andre. Stemmene og opplevelsen forsterkes med dempet musikk og et spill av lys som brer seg gjennom rommet og binder fredsprisvinnerne sammen.

I **Nobelkammeret** finnes den digitale boken om vitenskapsmannen og oppfinneren Alfred Nobel. Her blir hans erfaringer og oppfinnelser levende på en morsom og interaktiv måte.

Veggavisen inneholder bilder, tekster og videoklipp om fredsprisvinnernes liv og arbeid, samt fakta om Nobels fredspris, fredsprisvinnerne og Nobelsystemet. Mer enn 2 800 artikler og over 1500 bilder, videoer og animasjoner kan hentes fram. Her kan publikum høre utdrag fra den berømte talen «I have a dream» av Martin Luther King jr., lese om hvorfor Malala Yousafzai fikk fredsprisen i 2014 eller lære hvordan de selv kan engasjere seg i arbeidet for fred og menneskerettigheter. Hvert år hyller Nobels Fredssenter årets fredsprisvinner ved å vise kunngjøringen av den nye pristakeren i den gullfargede **Ærestunnelen**. Her kan også publikum se Christian Lous Langes fredsprismedalje fra 1921. Medaljen er utformet av Gustav Vigeland og har inskripsjonen «Pro pace et fraternitate gentium» («For fred og brorskap mellom mennesker»).

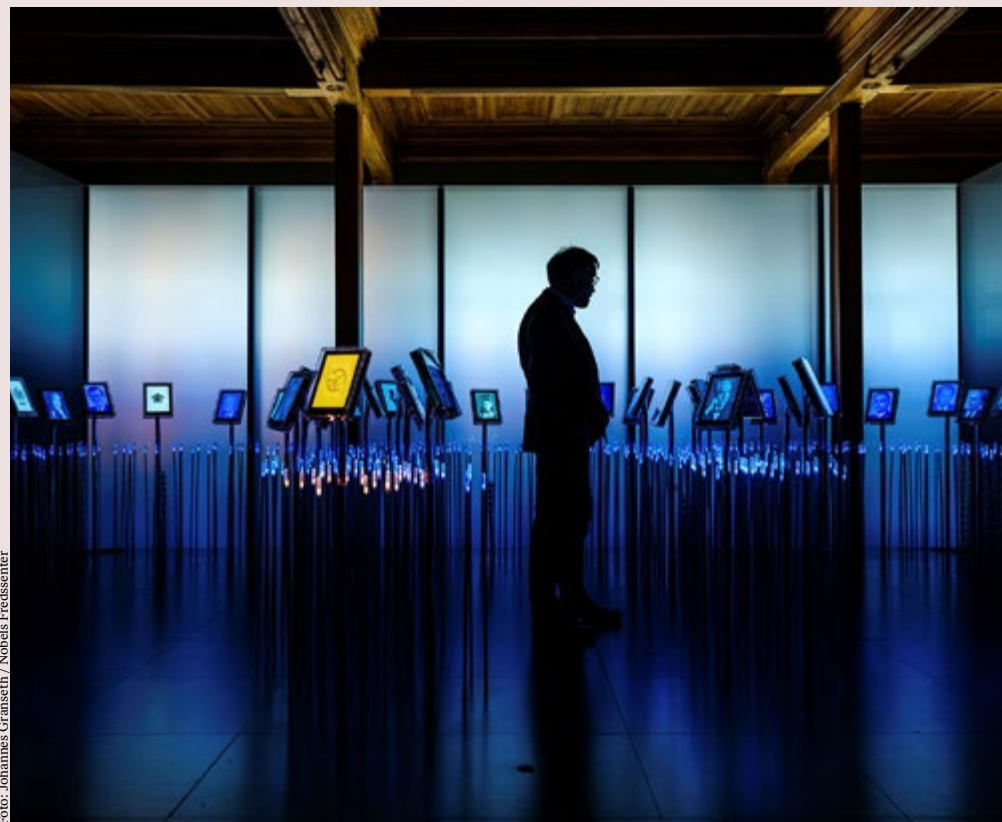

Foto: Johannes Granseth / Nobels Fredssenter

Foto: Johannes Granseth / Nobels Fredssenter

Foto: Johannes Granseth / Nobels Fredssenter

Formidling

513 skolegrupper på besøk
10 ulike undervisningsopplegg
466 omvisninger for voksne
9 språk i audioguiden

Dyktig guide og en time som gikk veldig fort.

Meget god omviser og en flott relevant utstilling. God gjennomføring med involvering av elever.

Dette sier lærerne:

Guiden vår var en fantastisk formidler! Faglig dyktig og tydelig. Helt topp!

Opplegget kombinerer faglig kunnskap og engasjement for en bedre verden på en måte som både appellerer til og kommuniserer veldig godt med elevene.

Det var et spennende opplegg og hun som viste oss rundt var entusiastisk og veldig flink! Elevene var imponert og inspirert og vil gjerne tilbake :-)

Foto: Johannes Granseth / Nobels Fredssenter

Foto: Johannes Granseth / Nobels Fredssenter

Hvem bryr seg?

Hvordan få norske ungdommer til å bryr seg om brudd på menneskerettigheter?

Hver gang en ny utstilling åpner på Nobels Fredssenter, lages et undervisningsopplegg om temaet i utstillingen. Noen ganger ligger det langt fra barnas hverdag – som i utstillingen *Fortell verden om oss* med bilder av mennesker rundt i verden, inkludert Norge, som opplever en eller annen form for frihetsberøvelse. Hvordan få norske elever til å både forstå og føle at brudd på menneskerettighetene er noe som angår dem? Og at det er noe de kan gjøre noe med?

Nøkkelen ligger i å koble tematikken til elevenes egen hverdag, og gi dem oppgaver og spørsmål som bringer fram reaksjoner og meninger.

Hva gjør du hvis du ser noen som blir utsatt for urettferdighet eller diskriminering? Går du forbi? Står du og ser på? Eller griper du inn? Bevissthet på ens egen rolle i situasjoner er noe som kan trenes opp. Moralsk mot er noe som kan bygges. Gjennom å bevisstgjøre ungdommene på hvilken rolle de selv kan spille, kan Nobels Fredssenter være med å skape medborgere som bryr seg, og som ønsker å gjøre en forskjell.

Foto: Johannes Grønseth / Nobels Fredssenter

Foto: Johannes Grønseth / Nobels Fredssenter

Foto: Johannes Grønseth / Nobels Fredssenter

Arrangementer

50 publikumsarrangementer med til sammen
27 628 besøkende
22 debatter/samtaler
11 konserter/musikkarrangementer
6 filmvisninger
5 utstillingsåpninger

Musikk, debatt og fest for barn

Nobels Fredssenter planla og gjennomførte 50 publikumsarrangementer i 2018, med til sammen 27 628 besøkende. Flere av arrangementene handlet om tema fra utstillingene *Fortell verden om oss* og *Ban the Bomb*. Store Oslo-arrangementer som *Turist i egen by*, *Kulturnatt* og *Melafestivalen* trakk mange besøkende til senteret. I august kom rockelegenden Roger Waters til Nobels Fredssenter. Direktør Liv Tørres og musikkjournalist Robert Hoftun Gjestad samtalte med Waters om musikk og politikk.

Utdelingen av Nobels fredspris i desember ble som vanlig markert med Redd Barnas fredsprisfest, overføring av prisseremonien fra Oslo Rådhus og åpning av årets Fredsprisutstilling.

Nytt av året var samarbeidet Oslo Peace Days, der Oslo kommune, Det Norske Nobelinstitut, Universitetet i Oslo og Nobels Fredssenter sammen inviterte byens befolkning til en åtte dagers markering av fred og menneskerettigheter. I forbindelse med Oslo Peace Days lanserte Fredssenteret en fredsvandring som gikk innom bygninger i byen som er knyttet til Nobels fredspris. Vandringen ble også lansert som en app for mobiltelefon, slik at turister og Oslofolk kan gå turen på egen hånd.

13. februar: Åpning av utstillingen Generation Wealth, med fotografen Lauren Greenfield.

13. august: Roger Waters kom til Nobels Fredssenter og spilte og snakket med Liv Tørres om politikk.

10. desember: Redd Barnas fredsprisfest gjennomføres like før fredsprisseremonien i Oslo Rådhus.

Låta som forandret verden

Musikk kan forandre verden! Noen låter inspirerer til samfunnsendringer eller blir stående igjen i historien som symboler på viktige hendelser. Med dette som bakteppe, inngikk Nobels Fredssenter et samarbeid med JCP og Øyafestivalen om en litt annerledes arrangementsserie for ungdom. Resultatet ble *Låta som forandret verden*. En kjent norsk artist ble invitert til hvert arrangement for å tolke en låt, innenfor et bestemt tema, som har betydd noe spesielt. I løpet av 2018 har Amanda Delara, Silje Halstensén, Honningbarna og Myra sunget om kjønnspress, miljøvern, atomvåpen og ytringsfrihet. Artistene har også deltatt i samtaler om tematikken med musikkjournalist Asbjørn Slettemark

og Nobels Fredssenters formidlingssjef Toril Rokseth. *Låta som forandret verden* har blitt arrangert fem ganger i 2018, tre ganger på Nobels Fredssenter, en gang på Øyafestivalen og en gang i London. Da den norske julegrana ble tent på Trafalgar Square i begynnelsen av desember, var Nobels Fredssenter og *Låta som forandret verden* med som den kulturelle delen av gaven fra Oslo kommune. Rap-artisten Myra sang for det engelske publikummet både under julegrantenningen og på arrangementet *Songs that changed the World* i lokalene til Free Word dagen etter. *Låta som forandret verden* har vært populært og videreføres i 2019.

Foto: Kim Reksten Grønneberg / JCP Nordic

«Låta som forandret verden» ble arrangert for første gang på Nobels Fredssenter 9. mai. Amanda Delara tolket «I am Beautiful» av Christina Aguilera.

Foto: Kim Reksten Grønneberg / JCP Nordic

Den norske rap-artisten Myra sang for publikum under julegrantenningen på Trafalgar Square 6. desember.

Foto: Kim Reksten Grønneberg / JCP Nordic

En sniktitt på 2019

Fredsprisutstillingen om Denis Mukwege, Nadia Murad og kampen mot seksuell vold som våpen i krig vises helt frem til november 2019, og Nobels Fredssenter vil holde fokus på tematikken med flere arrangementer og undervisningsopplegg gjennom hele året.

I april 2019 åpner Nobels Fredssenter en stor utstilling om klimaendringene. Oslo kommune er kåret til Europeisk miljøhovedstad 2019 og utstillingen er en del av markeringen. *KlimaLab* blir en utstilling i Alfred Nobels ånd, der publikum selv inviteres til å bidra til å forme innholdet.

I vår- og høst-sesongen inviterer Nobels Fredssenter til samtaler og debatter knyttet til temaene i utstillingene, og sammen med faste, gode partnere som Mela-festivalen, Kulturnatt og Turist i egen by vil senteret også i 2018 invitere til arrangementer som engasjerer et bredt og stort publikum i Oslo-området. Når en ny fredsprisvinner kunngjøres i oktober, inviteres publikum til åpen dag. Og i desember er det på nytt klart for en åtte dager lang feiring av Nobels fredspris og Oslo Peace Days.

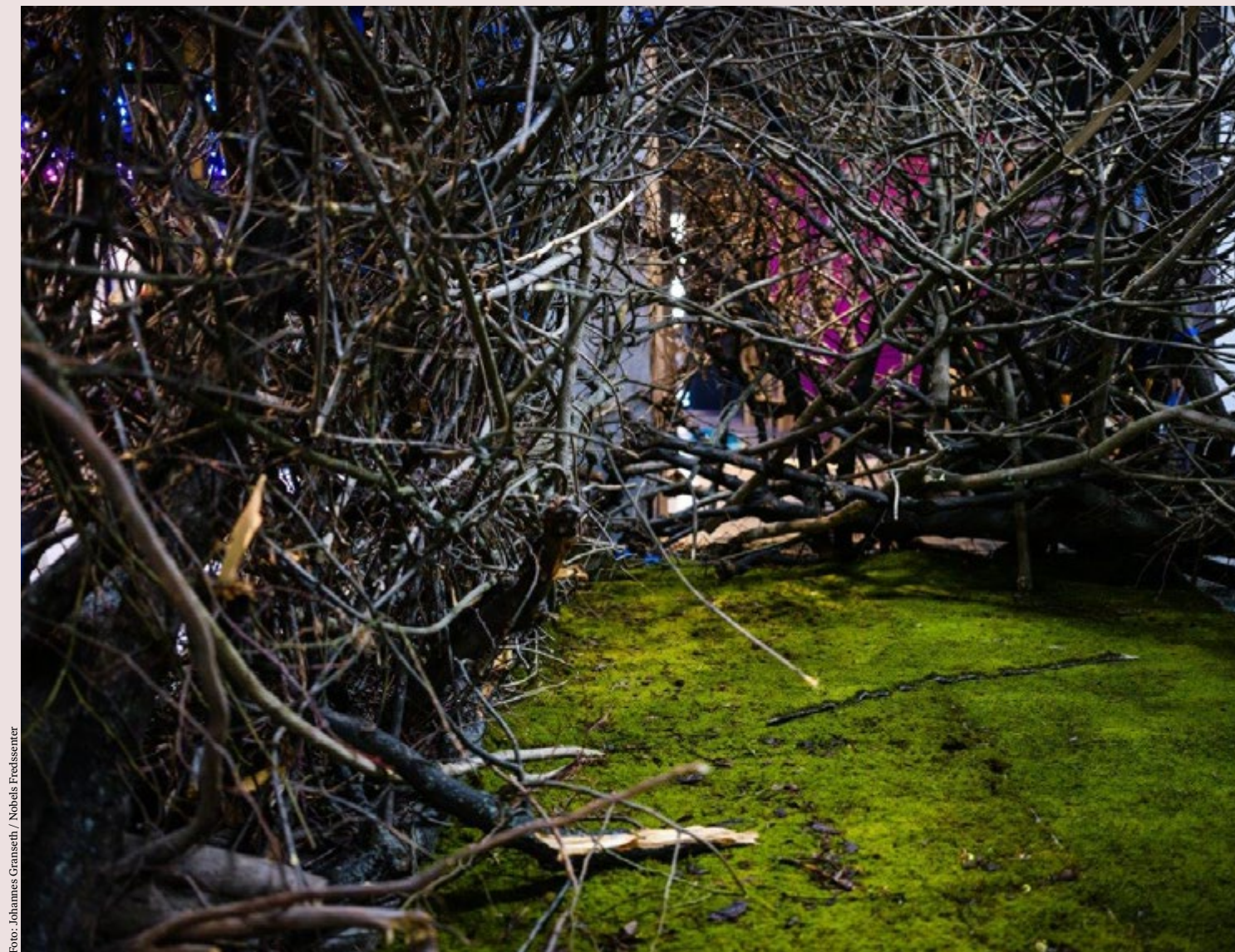

Foto: Johannes Granseth / Nobels Fredssenter

Våre sponsorer:

Telenor er en internasjonal leverandør av digitale kommunikasjonstjenester. Konsernet er også en ledende mobiloperatør med mer enn 170 millioner kunder i Skandinavia og Asia.

«I 160 år har vi knyttet kundene våre til det som betyr mest. Slik bidrar vi til å bygge og styrke samfunn vi er en del av. For oss handler det om å skape verdier, men også bidra til forståelse, samhandling og sameksistens. Samarbeidet med Nobels Fredssenter er en kilde til inspirasjon for alle oss i Telenor.»

– Konsernsjef i Telenor, Sigve Brekke.

Hydro er et fullt integrert aluminiumselskap med 35 000 ansatte i 40 land. Med utgangspunkt i over 100 års erfaring med produksjon av fornybar energi, teknologi og innovasjon, er Hydro engasjert i hele verdikjeden for aluminium, fra bauksitt, alumina og energi til primæraluminium, valsede og ekstruderte produkter og resirkulering.

«Vi i Hydro er stolte av vårt mangeårige partnerskap med Nobels Fredssenter. Fredssenteret reflekterer mot, respekt og målrettethet, som er grunnleggende verdier for Hydro»

– Konsernsjef i Hydro, Svein Richard Brandtzæg.

ABB er en global teknologileder innen kraftnett, elektrifiseringsprodukter, industriell automatisering, roboter og drivsystemer, med kunder innen energiforsyning, vann og avløp, industri samt transport og infrastruktur. Ved å bygge videre på over 130 års innovasjonshistorie former ABB i dag fremtiden for industriell digitalisering med to klare verditilbud: overføring av strøm fra kraftverk til strømuttak og automatisering av industrien fra naturressurser til ferdige produkter. ABB er til stede i mer enn 100 land og har ca. 147 000 ansatte.

«For ABB er det en ære å få være en bidragsyter til Nobels Fredssenter. Det har blitt et nasjonalt samlingspunkt, med internasjonal rekkevidde, som formidler budskap det er lett å stille seg bak.»

– Administrerende direktør i ABB AS, Steffen Waal.

Årsregnskap

Stiftelsen Nobels Fredssenter

2018

Stiftelsen Nobels Fredssenter

Resultatregnskap

NOTE	DRIFTSINTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2018	2017
	Salgsinntekt	10 983 751	11 042 625
3	Statstilskudd	31 290 000	30 620 000
2	Sponsorinntekter	9 000 000	9 000 000
4	Annen inntekt	4 757 455	5 296 912
	Sum driftsinntekter	56 031 206	55 959 537
	Varekostnad	2 099 469	2 138 076
5,10	Lønnskostnad	22 556 309	21 281 572
	Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	2 690 045	2 650 282
6	Annen driftskostnad	26 344 899	27 214 130
	Sum driftskostnader	53 690 722	53 284 060
	Driftsresultat	2 340 484	2 675 477
	FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Annen finansinntekt	308 868	88 007
	Annen finanskostnad	-4 929	-3 213
	Netto finansresultat	303 939	84 794
	ÅRSRESULTAT	2 644 423	2 760 271
	OVERFØRINGER		
	Avsatt til annen egenkapital	2 644 423	2 760 271
	Sum overføringer	2 644 423	2 760 271

Stiftelsen Nobels Fredssenter

Balanse pr 31. desember

NOTE	EIENDELER	31.12.2018	31.12.2017
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
7	Anlegg under utførelse	374 974	13 500
7	Installasjoner, driftsløsøre, inventar, kontormaskiner og lignende	4 339 909	5 973 977
	Sum varige driftsmidler	4 714 883	5 987 477
	Sum anleggsmidler	4 714 883	5 987 477
	Omløpsmidler		
8	Varer	2 382 626	2 117 037
	Fordringer		
	Kundefordringer	1 539 714	1 282 384
	Andre fordringer	1 814 172	5 528 741
	Sum fordringer	3 353 886	6 811 125
11	Bankinnskudd, kontanter og lignende	23 185 620	19 169 783
	Sum omløpsmidler	28 922 132	28 097 945
	SUM EIENDELER	33 637 015	34 085 422

Stiftelsen Nobels Fredssenter Balanse pr 31. desember

NOTE	EGENKAPITAL OG GJELD	31.12.2016	31.12.2017
	Egenkapital		
	Innskutt egenkapital		
9	Grunnkapital	200 000	200 000
	Sum innskutt egenkapital	200 000	200 000
	Opptjent egenkapital		
9	Annen egenkapital	21 406 967	18 762 542
	Sum opptjent egenkapital	21 406 967	18 762 542
	Sum egenkapital	21 606 971	18 962 542
	Gjeld		
	Kortsiktig gjeld		
	Leverandørgjeld	1 237 767	6 328 528
	Skyldige offentlige avgifter	1 006 190	203 049
	Annen kortsiktig gjeld	5 765 087	8 591 301
	Sum kortsiktig gjeld	12 030 044	15 122 878
	Sum gjeld	12 030 044	15 122 878
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	33 637 015	34 085 422

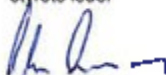
Oslo 14. februar 2019

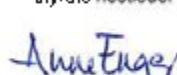
I styret for Stiftelsen Nobels Fredssenter

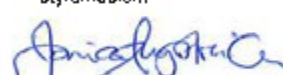

 Olav Njåstad
 styrets leder

 Siri Beate Hatlen
 styrets nestleder

 Lotta Wristol
 styremedlem

 Olav Aaraas
 styremedlem

 Anne Enger
 styremedlem

 Jessica Angstreich
 styremedlem

 Liv Tønnes
 direktør

Stiftelsen Nobels Fredssenter

Noter til regnskapet 2018

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge for små foretak.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

Varer

Varer er vurdert til laveste av anskaffelseskost etter FIFO-metoden og netto salgsverdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Inntekter

Vare- og billettsalg:

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når både risiko og kontroll i hovedsak er overført til kunden. Dette vil normalt være tilfellet når varen er levert til kunden. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet

Offentlige og andre tilskudd:

Tilskudd inntektsføres når stiftelsen har juridisk rett til midlene. Tilskudd som det knytter seg betingelser til inntektsføres i takt med forbruk av midlene. Ikke inntektsførte tilskudd balanseføres under posten annen kortsiktig gjeld.

Sponsorinntekter:

Sponsorinntekter inntektsføres lineært over avtaleperioden.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Stiftelsen har ytelsespensjonsordning i Statens Pensjonskasse. Man har valgt å benytte seg av adgangen små foretak har til å ikke balanseføre forpliktelsen knyttet til ordningen, med grunnlag i bestemmelse om dette i NRS 8 for pensjonsordninger finansiert ved fondsopplegg. Premie til pensjonsordningen dekkes dels av stiftelsen og dels av de ansatte. Innbetalt pensjonspremie er kostnadsført som årets pensjonskostnad og klassifisert sammen med lønnskostnader.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Skatter

Stiftelsen er ikke skattepliktig for sin virksomhet.

Note 2 Sponsorinntekter

Nobels Fredssenter hadde i 2016 tre hovedsponsorer. Inntekstføring skjer lineært over avtaleperioden. Totalt bokførte sponsorinntekter i 2016 var på kr 9 000 000. Ikke inntektsført andel av inngåtte avtaler pr 31.12.2016 er kr 15 000 000.

Note 3 Offentlige tilskudd

	2016	2015
Det Kongelige kulturdepartement	31 290 000	30 620 000

Note 4 Annen inntekt

Andre inntekter består av leieinntekter, prosjekt- og arrangementsspesifikke inntekter, samt at Stiftelsen mottar offentlige tilskudd til ulike arrangementer.

Note 5 Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

Lønnskostnad	2016	2015
Lønn	18 404 629	17 639 020
Folketrygdavgift	2 693 765	2 598 154
Pensjonskostnader	418 145	398 192
Andre ytelser	1 039 770	646 206
Sum	22 556 309	21 281 572

Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	31,6	31,8
---	------	------

Ytelser til ledende personer	Lønn	Pensjons- kostnader	Annen godtgjørelse
Daglig leder	1 105 379	21 543	19 392
Styret	65 000	-	-

Revisor

Godtgjørelse til revisor ekskl mva:

	2016	2015
Lovpålagt revisjon	118 000	117 800
Andre tjenester	-	2 273
Andre attestasjonstjenester	30 000	-
Teknisk utarbeidelse av regnskap med noter	20 100	19 500

Note 6 Driftskostnader

Driftskostnader etter art	2016	2015
Konsulent og andre honorarer	3 464 703	2 132 953
Leie lokaler	11 375 445	13 501 132
Driftskostnader bygg	2 752 736	2 791 338
Inventar og utstyr	2 914 783	2 324 479
Kontorkostnader	769 524	570 265
Mediedistribusjon, trykksaker og annonser	1 947 092	1 879 910
Reise, transport og møtekostnader	1 441 259	1 117 980
Diverse kostnader	1 679 357	2 896 073
Sum	26 344 899	27 214 130

Stiftelsen mottok i 2016 husleiekompensasjon fra Statsbygg på 2,9 mnok som i sin helhet har redusert leiekostnaden inneværende år. Kompensasjonen er mottatt som følge av ulemper knyttet til arbeider rundt bygget i inneværende år.

Note 7 Varige driftsmidler

	Anlegg under utførelse	Installasjoner og utstyr	Aktivering til pågående utstillinger	Sum
Anskaffelseskost 01.01.18	13 500	11 336 186	10 523 135	21 872 821
Tilgang kjøpte driftsmidler	374 974	990 033	52 444	1 417 451
Avgang	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.18	388 474	12 326 219	10 575 579	23 290 272
Akk. avskrivninger 31.12.18	-	11 190 102	7 385 287	18 575 389
Bokført verdi pr. 31.12.18	388 474	1 136 117	3 190 292	4 714 883
Årets avskrivninger	-	464 417	2 225 628	2 690 045
Økonomisk levetid		3-8 år	3-8 år	
Avskrivningsplan		lineær	lineær	

Anlegg under utførelse knytter seg til ny basisutstilling som er planlagt satt opp fra 2020.

Note 8 Varer

	2018	2017
Ferdigvarer	2 382 626	2 117 037
Sum	2 382 626	2 117 037

Note 9 Egenkapital

	Grunnkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.18	200 000	18 762 542	18 962 542
Årets endring i egenkapital:			
årets resultat		2 644 423	2 644 423
Egenkapital 31.12.18	200 000	21 406 965	21 606 971

Av annen egenkapital er 1,2 mnok øremerket av styret for bruk til utvikling av organisasjonen.

Note 10 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Stiftelsen er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i denne loven.

Note 11 Bankinnskudd

Bankinnskudd, kontanter o.l. omfatter bundne skattetrekksmidler med kr 748 137.